

Statens vegvesen, region øst

Saksbehandler, Innvalgstelefon

Marte Strand Kvalø, 22003641

Vedtak om tillatelse til utslipp av tunnelvaskevann fra Bjørnegårdtunnelen

Fylkesmannen i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra Statens vegvesen der det søkes om tillatelse til utslipp av rensed tunnelvaskevann fra Bjørnegårdtunnelen i Bærum kommune.

Fylkesmannen gir tillatelse til utslipp med bakgrunn i visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Fylkesmannen i Oslo og Viken viser til søknad datert 08.06.2018 fra Statens vegvesen der det søkes om tillatelse til utslipp av tunnelvaskevann fra Bjørnegårdtunnelen i Bærum kommune.

Vedtak

Fylkesmannen gir Statens vegvesen tillatelse til utslipp av tunnelvaskevann fra Bjørnegårdtunnelen i Bærum kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven¹ § 11. Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

¹ Lov om vern mot forurensinger og om avfall av 13 mars 1981 nr. 06

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Søknad

I forbindelse med bygging av E16 Sandvika – Wøyen, enterprise E01, er Bjørnegårdtunnelen etablert som en toløps fjelltunnel. Det er bygget renseanlegg for tunnelvaskevann. Renseløsningen er bygget som en to-trinns renseløsning i lavbrekket av Bjørnegårdtunnelen. Det er etablert to separate sedimentasjonsbasseng og hvert basseng er dimensjonert for å ta imot en helvask. Den doble kapasiteten på sedimenteringsbassengene gjør at vannet ikke må tappes ned i forkant av neste vask og oppholdstiden forlenges. Som ekstra rensetrinn skal tunnelvaskevannet renses ved mikrofiltrering i posefilterarrangement. Ut fra erfaringer fra pilotprosjekter utført av Aquateam, anslår Statens vegvesen at dette vil fjerne opp mot 90% av partiklene som blir med ut etter sedimentering. Fra pumpeumpen pumpes vannet til kommunalt spillvannnett. Renset tunnelvaskevann blandes med avløpsvann fra Bærum kommune og ledes deretter til Vestfjorden avløpsselskap (VEAS) renseanlegg. Når E18 vestkorridoren ferdigstilles vil det sannsynligvis være aktuelt med utpumping av tunnelvaskevannet mot ny E18 tunnel og utslipp til Indre Oslofjord. Det vil altså sannsynligvis bli en endring på sikt i utslippspunkt for tunnelvaskevannet.

Renseløsning for tunnelvaskevann ved Bjørnegårdtunnelen er en del av et Forskning og utviklingsarbeid (FoU) som har til hensikt å teste ut en ny to-trinns renseløsning med posefilter for rensing av tunnelvaskevann. Det skal blant annet undersøkes rensegrad på mikroplast

Høring

Fylkesmannen har sendt søknaden på høring den 06.09.2018 til Bærum kommune, VEAS renseanlegg og vannområdet Indre Oslofjord vest. Søknaden er også blitt lagt ut på Fylkesmannens sine hjemmesider.

Fylkesmannen har mottatt høringsuttalelser fra VEAS renseanlegg og Bærum kommune.

VEAS renseanlegg

VEAS renseanlegg kommenterer at renseanlegget ikke fjerner miljøgiftene i avløpsvannet. Vaskevannet vil fordeles mellom utslipp i fjorden og i slammet som brukes til jordforbedringsprodukter. Det er viktig at avløpslammet har en kvalitet som gjør det attraktivt for jordbruket å benytte som gjødsel og jordforbedring. Omtrent 30-40% av vannet som behandles ved VEAS renseanlegg er overvann, hovedsakelig fra vei og tette flater. Vannet belaster avløpssystemet og bidrar til overløp ved for store vannmengder enn avløpssystemet har kapasitet for. VEAS er også opptatt av at veivann er en stor kilde til mikroplast og mener renseløsningen for tunnelvaskevann også bør ha en effekt på reduksjon av mikroplast.

VEAS er videre opptatt av at det er positivt med utvikling av renseløsninger for tunnelvaskevann og veivann, men målet bør være at rensingen er så god at tunnelvaskevannet kan infiltreres i grunnen eller slippes til resipient.

Statens vegvesen kommenterer at renseanlegget for tunnelvaskevann i Bjørnegårdstunnelen har posefilter som vil fjerne noe mikroplast da filteret vil kunne fange opp partikler fra 5 µm. Statens vegvesen jobber kontinuerlig med rensing av veivann fra dagsoner og tunneler. Dette er et fokusområde hvor utviklingen går fort fremover, slik at fremtidige forbedringer utelukkes ikke. Likevel mener Statens vegvesen at beskrevet anlegg og utslipp via VEAS renseanlegg på en god måte ivaretar kravene som gis for utslipp til resipient i vannforskriften².

Bærum kommune

Bærum kommune har som eier av spillvanns- og overvannsnett som går til VEAS renseanlegg gitt påslippstillatelse for påslipp til offentlig overvann. Når det gjelder resipienten som er Indre Oslofjord vises det til Vannforskriften og miljømålet om god økologisk status for overflatevann. Det kommenteres at vannforskriftarbeidet nå er i en tiltaksfase. Bærum kommune ber Statens vegvesen om å gjøre en selvstendig vurdering av grenseverdiene for påslippet, slik at påslippet ikke bidrar til en forringelse av kjemisk eller økologisk tilstand.

Statens vegvesen vurderer at mengde og beskaffenhet av utslippet fra Bjørnegårdtunnelen er av en slik karakter at påvirkningen på vannkvalitet inn på renseanlegget ikke vil være målbar. Følgelig vil ikke vannkvaliteten i fjorden påvirkes nevneverdig av utslippet.

Fylkesmannens vurdering

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 5. ledd. Dette innebærer at det må foretas en helhetlig vurdering der både forurensningshensyn, generelle miljøhensyn og alminnelige samfunnsmessige hensyn tas med i betraktningen.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfold. Dette innebærer at naturmangfoldlovens prinsipper også må legges til grunn når det gjøres en vurdering etter forurensningslovens bestemmelser.

Tiltak som medfører fare for forurensing av vann skal også vurderes i henhold til vannforskriften, der formålet er å beskytte og om nødvendig forbedre miljøtilstanden i alle elver, innsjøer, grunnvann og kystnære områder.

Forurensningens omfang

Tunnelvaskevann inneholder mye partikler og ulike metaller. Metaller som kan være problematiske i forhold til utslipp er kobber (Cu), sink (Zn), kadmium (Cd), bly (Pb) og nikkel

² Forskrift om rammer for vannforvaltning av 15. desember 2006 nr. 1446

(Ni). I tillegg kan vannet ha høyt innhold av forskjellige PAH forbindelser. Partikkelkravet i tillatelsen er satt til 100 mg/l. Dette blant annet med bakgrunn i kunnskap om at miljøgiftene og tungmetallene i vesentlig grad vil binde seg til partikler og dermed renses ut på denne måten. For å dokumentere at renseløsningen renses tilfredsstillende på miljøgifter og tungmetaller er det satt krav om prøvetakning for å få erfaring om renseløsningen har tilfredsstillende effekt. Det er viktig å redusere utslippene av miljøgifter og tungmetaller da utslippet går til VEAS renseanlegg. Miljøgifter og tungmetaller vil i stor grad tilføres VEAS renseanlegg sitt slam. Dette slammene benyttes som jordforbedringsmiddel på korndyrkingsarealer over store deler av Østlandet. Bærum kommune har i tillatelse av 22.05.2017 satt påslippskrav for blant annet miljøgifter og tungmetaller, med hensikt å beskytte spillvannnett og renseanlegg. Det ligger til grunn for Fylkesmannens tillatelse at påslippskrav fra Bærum kommune følges.

Flere av forurensningskomponentene i tunnelvaskevann befinner seg på listen over prioriterte miljøgifter (prioriteringslisten). Det er en nasjonal målsetting om at utslipp og bruk av kjemikalier som utgjør en alvorlig trussel mot helse og miljø skal reduseres. Målet er å stanse utslippene innen 2020. Tillatelsens vilkår 2.1 stiller krav om at utslipp av stoffer på prioriteringslisten kun er tillatt hvis de er så små at de kan anses å være uten miljømessig betydning.

Såpestoffer benyttet ved tunnelvask kan være akutt giftige for vannlevende organismer. Det er derfor viktig at såpestoffene brytes ned før dette kan slippes til resipient. Fylkesmannen har også satt krav om at det jevnlig må gjøres en vurdering av om det kan benyttes mer miljøvennlige såpeprodukter.

Utslipp av mikroplast fra dekkslitasje har fått mye oppmerksomhet. I følge en rapport som konsultantselskapet Mepex laget på oppdrag fra Miljødirektoratet i 2014 er slitasje av bildekk den største landbaserte mikroplastkilden i Norge i dag. Mepex anslår at bildekk står for opp mot 5000 tonn, eller nær halvparten av de totale mikroplastutslippene fra land. NIVA skriver i en nylig utgitt rapport at sedimentasjon og filtrering vil være sentrale tiltak for tilbakeholdelse av mikroplast i veivann (NIVA 2018. Microplastics in road dust – characteristics, pathways and measures, rap. Nr.7231-2018). Mikroplast defineres som plastfragmenter mindre enn 5 mm. Tunnelvaskevannet vil følgelig inneholde mikroplast. Fylkesmannen ser det derfor som positivt det etableres posefilter med mikrofiltrering som vil ha en effekt i forhold til rensing av mikroplast. Det er fortsatt behov for mer kunnskap rundt dette temaet både når det gjelder rensemetoder og prøvetakningsmetoder. Fylkesmannen har satt vilkår om at mikroplast i tunnelvaskevannet skal reduseres så langt det er mulig ut fra dagens kunnskap og teknologi. Med økt kunnskapsnivå og bedre metoder for kvantifisering vil Fylkesmannen kunne endre tillatelsen og sette mer konkrete krav til overvåking og utslippsbegrensning av mikroplast. Det er positivt at Statens vegvesen skal utføre prøvetakning på utslipp av mikroplast fra renseanlegget. Fylkesmannen ber om å holdes oppdatert på resultater fra FoU prosjektet og har satt krav om at dette inkluderes i årsrapport som sendes inn til oss.

Det beskrives i søknaden at det vil kunne bli aktuelt på et senere tidspunkt at ikke rensset tunnelvask føres til VEAS, men via overløpsledning ut i Indre Oslofjord. Vi understreker at dette vil kreve en ny søknad og ny eller endret tillatelse fra oss.

Konsekvenser for naturmiljøet og vannmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Utslipp av rensset tunnelvaskevann skal slippes til VEAS renseanlegg og blandes med avløpsvann, før det går gjennom renseprosessene på VEAS. Resipient fra VEAS renseanlegg vil være Indre Oslofjord. Den økologiske tilstanden i Indre Oslofjord er i databasen Vannnett karakterisert som moderat og den kjemiske tilstanden karakterisert som dårlig. Vannforskriften er nå i en tiltaksfase og det gjennomføres tiltak i indre Oslofjord for å forbedre tilstanden i resipienten.

For å begrense skader på naturmangfoldet og vannmiljøet har Fylkesmannen vurdert det som viktig å sette konkrete utslippskrav, sammen med krav til overvåking for å kunne dokumentere effekten av renseanlegget for tunnelvaskevannet. At vaskevannet går gjennom renseprosess i VEAS renseanlegg vil føre til ytterligere rensing før utslipp til Indre Oslofjord. Fylkesmannen anser at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes i vesentlig grad. Utslippet vil heller ikke være til hinder for nå målet i vannforskriften om god økologisk status.

Fylkesmannen anser at tiltaket på bakgrunn av fastsatte vilkår er tilfredsstillende i forhold til naturmangfoldsloven bestemmelser §§ 8-12.

Forhold til alminnelige samfunnsmessige hensyn

Etablering av Bjørnegårdtunnelen er et stort samferdselsprosjekt som faller inn under reguleringsplan vedtatt av Bærum kommune 15.06.2011 i forbindelse med bygging av E16 Sandvika – Wøyen. Etablering av renseløsning for tunnelvaskevann er positivt for miljøet og vil også bedre trafiksikkerheten.

Konklusjon

Fylkesmannen i Oslo og Akershus anser det som positivt at Statens vegvesen har etablert en to-trinns renseløsning for rensing av tunnelvaskevann fra Bjørnegårdtunnelen. Med vilkår gitt i vedlagt tillatelse anser Fylkesmannen at utslippet av tunnelvaskevann ikke vil få vesentlige negative konsekvenser for resipient.

Gebyr

Statens vegvesen skal betale et gebyr på kr 32 800 for Fylkesmannen i Oslo og Viken sin behandling av søknad, jf. forskrift om begrensning av forurensning av 1.6.2004 kapittel 39

om gebyrer til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven. Saksbehandlingen knyttet til behandling av søknaden er plassert i gebyrsats 6 jf. forurensningsforskriften § 39-4. Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats.

Faktura med innbetalingsblankett ettersendes fra Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtaket om tillatelsen, herunder plassering i gebyrsats, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra avgjørelsen er mottatt. Eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen skal begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonsleder

Marte Strand Kvalø
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vilkår til tillatelse til utslipp av tunnelvaskevann fra Bjørnegårdtunnelen
- 2 Tillatelse for påslipp til offentlig overvann- og spillvannsnett for E16-Prosjekt nr 11125.

Kopi til:
Vestfjorden avløpsselskap
Bærum kommune

**Tillatelse etter forurensningsloven for
Utslipp av tunnelvaskevann fra Bjørnegårdtunnelen**

I medhold av lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall § 11, gir Fylkesmannen tillatelse til utslipp av tunnelvaskevann fra Bjørnegårdtunnelen. Det er satt vilkår i tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger i søknad av 12.06.2018, samt opplysninger fremkommet under behandling av søknaden.

Dersom virksomheten ønsker å foreta endringer som kan ha miljømessig betydning i forhold til opplysninger som er gitt i søknaden, må dette på forhånd avklares skriftlig med Fylkesmannen i Oslo og Viken.

BEDRIFTSDATA:	
Ansvarlig bedrift	Statens vegvesen, region øst
Postadresse	1010, Nordre Ål, 2605 Lillehammer
Anleggets besøksadresse	Bjørnegårdtunnelen, Bærum kommune
E-postadresse	firmapost-ost@vegvesen.no
Org. nr (eies av)	971032081
Bedriftsnummer	974725460
NACE-kode	84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked

Fylkesmannens referanser:

Saksnr: 18/12698	Tillatelsesnr: 2018.1083.T	
Tillatelse gitt: 21.01.2019	Endringsnummer: -	Sist endret: -
Hilde Sundt Skålevåg seksjonsleder		Marte Strand Kvalø seniorrådgiver

Innhold

<u>1. Hva tillatelsen omfatter</u>	2
<u>2. Generelle vilkår</u>	3
<u>2.1 Utslippsbegrensninger</u>	3
<u>2.2 Plikt til å redusere forurensning</u>	3
<u>2.3 Plikt til forebyggende vedlikehold</u>	3
<u>2.4 Tiltak ved økt forurensningsfare</u>	3
<u>2.5 Internkontroll</u>	3
<u>2.6. Miljørisikovurdering</u>	4
<u>2.7 Avvikshåndtering</u>	4
<u>3. Utslipp til vann</u>	4
<u>3.1 Krav til renseløsning</u>	4
<u>3.2. Utslipp av tunnelvaskevann</u>	5
<u>3.2.1 Reduksjon av mikroplast</u>	5
<u>3.3 Kontroll og prøvetakningsprogram</u>	5
<u>3.3.1 prøvetakningsprogram for tungmetaller og organiske miljøgifter</u>	6
<u>3.4 Drift- og vedlikehold av rensesystemene</u>	6
<u>4. Beredskapsmessige tiltak mot forurensning</u>	6
<u>4.1 Etablering av beredskap</u>	6
<u>4.2 Varsling av akutt utslipp</u>	6
<u>5. Avfall</u>	7
<u>6. Kjemikalier</u>	7
<u>7. Ansvarsforhold</u>	7
<u>8. Rapportering for driftsfase</u>	8
<u>9. Tilsyn</u>	8

1. Hva tillatelsen omfatter

Tillatelsen gjelder utslipp av rensed tunnelvaskevann fra Bjørnegårdtunnelen med påslipp til Bærum kommunes spillvannsnett og VEAS renseanlegg.

2. Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning er regulert gjennom at det er satt spesifikke krav i denne tillatelsen. I tillegg gjelder utslipp av stoffer på prioriteringslisten. Disse stoffene er blant de mest helse- og miljøfarlige stoffene som er i bruk. Utslipp av disse stoffene er bare tillatt hvis utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning. Virksomheten skal være spesielt oppmerksom på eventuell fare for utslipp av stoffer på prioriteringslisten. Prioriteringslisten finnes på www.miljostatus.no/prioriteringslisten.

2.2 Plikt til å redusere forurensning

Selv om virksomheten overholder kravene i forurensningsregelverket, skal virksomheten arbeide kontinuerlig for å forhindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. Dette omfatter også stoffer som ikke framgår av vilkår 2.1. For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal virksomheten ta utgangspunkt i den teknologien som ut i fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jf. forurensningsloven § 2.

2.3 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning.

System og rutiner for vedlikehold av et slikt system skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7.

2.4 Tiltak ved økt forurensningsfare

Hvis det oppstår fare for økt forurensning som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner, plikter virksomheten å iverksette tiltak. Tiltakene skal eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, og kan om nødvendig innebære redusert eller innstilt drift.

Virksomheten skal så snart som mulig informere Fylkesmannen i Oslo og Akershus om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles i iht. vilkår 4.4.

2.5 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om systematisk helse- miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter

(internkontrollforskriften¹). Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og andre relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Når en virksomhet som oppdragsgiver engasjerer oppdragstakere (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på virksomhetens anlegg, skal oppdragsgiver sørge for at oppdragstaker er kjent med og følger opp vilkår i Fylkesmannens tillatelse.

2.6. Miljørisikovurdering

Det skal gjennomføres en miljørisikovurdering. Resultatene vurderes opp mot akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal dokumentere og omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader. Ved endrede forhold skal miljørisikovurderingen oppdateres.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljømessige ressurser som kan bli berørt av forurensning, inkludert akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser forurensning kan medføre.

Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert plan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herfra blir innarbeidet og gjennomført i drifts- og vedlikeholdsprosjekter.

2.7 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) som er av en viss alvorlighet og/eller som er stadig gjentakende, skal avvik håndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av straktiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

3. Utslipp til vann

3.1 Krav til renseløsning

Rensebasseng som etableres utendørs må bygges som et lukket anlegg, slik at ikke renseløsningen blir ett biota for levende organismer som kan utsettes for skadelige forurensningskomponenter.

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 6. desember 1996 nr. 1127 (internkontrollforskriften)

3.2. Utslipp av tunnelvaskevann

Virksomheten skal etablere tilstrekkelige renseløsninger og avbøtende tiltak for å redusere utslipp av partikler, partikkelbundet forurensning, olje, metaller og pH mest mulig slik at det ikke fører til skade eller ulempe for miljøet

Tiltakshaver må etablere en renseløsning som sikrer at utslipp av rensset tunnelvaskevann til VEAS renseanlegg ikke overskrider grensene i tabellen nedenunder:

Parameter	Maksimal konsentrasjonsgrense
Suspendert stoff	100 mg/l
Olje	5 mg/l

Når det gjelder utslippsgrenser for pH, miljøgifter og tungmetaller skal utslippet tilfredsstillende grenseverdier satt i Bærum kommunes påslippskrav av 22.05.2017, med eventuelle endringer (vedlegg 2).

Vaskevannet skal sikres tilstrekkelig oppholdstid for nedbryting av såpestoffer, hvis det benyttes såpe under tunnelvaskingen. Såpeproduktene som benyttes i forbindelse med vasking skal være godkjente i henhold til produktkontrollloven, se for øvrig vilkår 6 tredje avsnitt angående krav om substitusjon av kjemikalier.

3.2.1 Reduksjon av mikroplast

Virksomheten skal utfra teknologi og kunnskap som foreligger sette i verk tiltak for å redusere mengden av mikroplast i utslippet.

3.3 Kontroll og prøvetakningsprogram

Det skal utarbeides et prøvetakningsprogram for renseanlegget i driftsfase. Prøvetakningen skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp.

Virksomheten skal ta vare på alle prøveresultatene og annen dokumentasjon fra kontroll og overvåking av driften. Opplysninger skal lagres i minst fem år, og de skal være tilgjengelig ved kontroll eller på forespørsel fra forurensningsmyndigheten, jf. forurensningslovens § 50.

Prøvetakning og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS) der slik finnes. Annen metode kan brukes dersom det kan dokumenteres at den metoden som brukes gir minst samme nøyaktighet som NS. Prøvetakning og måling skal være kvalitetssikret.

Prøvetakning utføres av personell med tilstrekkelig kompetanse.

Prøvetakningsprogram som ivaretar krav i denne tillatelsen oversendes Fylkesmannen innen 01.06.2019. Dette innebærer også prøvetakning av parameterne beskrevet i punkt 3.3.1, samt resultater fra prøvetakning av mikroplast.

3.3.1 prøvetakningsprogram for tungmetaller og organiske miljøgifter

Prøvetakningsprogrammet skal også omfatte representativ overvåkning av utvalgte tungmetaller og organiske miljøgifter. Følgende parametere må minimum inngå:

- zink
- kobber
- bly
- nikkel
- krom
- kadmium
- Polysykliske aromatiske hydrokarboner (TOT 16- PAH³).

3.4 Drift- og vedlikehold av rensesystemene

Det skal utarbeides drift – og vedlikeholdsplan for rensesystemene. Instruksen skal beskrive prøvetakingsprosedyrer og rutiner for fjerning av forurensete sediment i renseløsningene. Forurensete sedimenter skal deponeres på godkjent deponi eller mottak i iht. krav for ulike fraksjoner.

Det skal etableres rutiner for visuell inspeksjon av utslippspunktene, der observasjoner av overflate vann, oljefilm eller annen forurensning skal registreres. Ved vesentlig forurensning skal dette rapporteres til Fylkesmannen.

Renseløsningen skal være utformet og dimensjonert slik at det oppnås tilstrekkelig oppholdstid for nedbrytning av såpestoffer mv. i vaskevannet før utslipp til vannresipient. Såpeproduktene som benyttes i forbindelse med vasking skal være godkjente i henhold til produktkontrollloven, se for øvrig vilkår 6 angående krav om substitusjon av kjemikalier. Basert på rapporterte driftserfaringer kan Fylkesmannen vurdere endringer i rensekrav.

4. Beredskapsmessige tiltak mot forurensning

4.1 Etablering av beredskap

På bakgrunn av miljørisikovurderingen skal det utarbeides en beredskapsplan. Denne skal løpende oppdateres og det skal sikres at en har kompetent personell og effektiv organisasjon for å minimalisere miljøskader ved de ulike hendelser. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

4.2 Varsling av akutt utslipp

Ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal brannvesenet varsles i henhold til gjeldende forskrift². Melding gjøres til brannvesenet på tlf. 110.

² Forskrift av 9.7.1992 om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning.

Fylkesmannen skal deretter informeres om hendelsen på e-post
fmoaakuttutslipp@fylkesmannen.no.

5. Avfall

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Virksomheten plikter å sørge for at slam og sedimenter fra renseprosessene samt annet avfall leveres til godkjent deponi eller behandlingsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven.

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften³.

6. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikk væsker og brannbekjempingsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også vilkår 2.5 om internkontroll.

Virksomheten plikter å dokumentere et system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse – og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes og om alternative mer miljøvennlige og fullstendig nedbrytbare stoffer finnes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelige kostnader eller ulemper, jf. produktkontrollloven⁴.

Stoffer alene, i stoffblandinger og /eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁵.

7. Ansvarsforhold

Virksomheten er ansvarlig for at kravene i utslippstillatelsen blir overholdt.

³Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 1. juni 2004 nr. 930

⁴ Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁵ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008

Tillatelsen fritar ikke virksomheten for plikt til å innhente tillatelser fra andre myndigheter for andre sider av virksomheten som gjelder for eksempel arbeidsmiljø, brann, elektrisitet, eksplosjonsvern eller smittevern.

Tillatelsen fritar ikke virksomheten plikt til å betale erstatning for forurensningsskade, jf. forurensningsloven § 10 og kapittel 8.

8. Rapportering for driftsfase

En årsrapport skal sendes Fylkesmannen årlig innen 1. mars for foregående år.

Rapporten skal inneholde:

- Overvåkingsresultater vedrørende utslipp til vann.
- Oversikt over tømning av rensedbasseng og hvor slam er levert
- Oversikt over eventuelle vedlikeholdstiltak som er gjennomført.
- Avvik i perioden med oversikt over hvilke korrigerende tiltak som er blitt gjennomført

9. Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger føre tilsyn med anleggene til enhver tid, jf. forurensningsloven § 50.